

Uppföljning av intern kontroll 2024, Farsta stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Bedömning av nämndens interna kontroll.....	3
Uppföljning av nämndens internkontrollplan	4
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	4
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	4
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	4
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	6

Bedömning av nämndens interna kontroll

Analys

Farsta stadsdelsnämnd bedömer att den interna kontrollen under år 2024 delvis varit tillräcklig. Nämnden har ett upprättat system för intern kontroll med tydlig ansvarsfördelning. En väsentlighets- och riskanalys har tagits fram och även uppdaterats under året för att fånga in risker som identifierats. Åtgärderna har genomförts enligt plan och de kontroller som funnits med i intern kontrollen har inte visat på några större avvikelser. De avvikelser som identifierats har också åtgärdats och återrapporterats till förvaltningsledningen. Därmed bedömer nämnden att man på formella grunder efterlever de tillämpningsanvisningar som staden har tagit fram.

Däremot har nämnden under 2024 identifierat ett behov av att uppdatera arbetssätten för att ta fram väsentlighets- och riskanalys. Nämnden har inte förmått att identifiera och värdera alla de väsentliga risker som verksamheterna har. Även revisionen och externa granskningar har visat på vissa brister i internkontrollarbete. Bristerna var så pass omfattande att nämnden i början av året var tvungen att omarbete sin väsentlighets- och riskanalys för att nå upp till kraven i stadens tillämpningsanvisningar. I samband med det fattade också förvaltningsledningen beslut om att se över hela processen och arbetet med nämndens väsentlighets- och riskanalys samt intern kontroll. Det arbetet har genomförts under hösten och nämnden bedömer att det kommer stärka nämndens arbete med intern kontroll under kommande år.

Nämndens samlade bedömning är därför att arbetet haft brister under året men att det vidtagits åtgärder för att komma tillrätta med detta och att arbetet stärkts under året och kommer att stärkas ytterligare framöver. Men utifrån nuläge bedöms nämndens interna kontroll delvis vara tillräcklig.

Uppföljning av nämndens internkontrollplan

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Process: Betala rätt lön enligt gällande avtal

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Kontrollera lönelistor	Löpande kontroll av behörigheter	<p>Kontroll av behörigheter</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Kontrollen består av att ta fram behörighetslistor ur Lisa Självservice, Medvind och Winlas per april och oktober månad för att se om dessa är korrekta.</p> <p>Kontroll av behörigheter i april I kontrollen framkom att cheferna med full attesträtt var uppdaterad och korrekt. Ett fåtal samordnare har tilldelats PA-ansvar i systemet att det betyder att de har attesträtt vilket innebär att de kan attestera lönepåverkande underlag och påverka utbetalningen. Detta är inte enligt förvaltningens delegationsförteckning vilket kräver ett beslut i ledningsgruppen. Kontrollen av behörigheter i Medvind visade att det var en behörighet som felaktig vilken avslutades omgående. I övrigt korrekta behörigheter. Kontrollen av behörigheterna i Winlas visade att det låg ett flertal felaktiga behörigheter vilka avslutades omgående.</p> <p>Kontroll av behörigheter i oktober I kontrollen framkom att cheferna med full attesträtt var uppdaterad och korrekt. Ett fåtal samordnare har tilldelats PA-ansvar i systemet att det betyder att de har attesträtt vilket innebär att de kan attestera lönepåverkande underlag och påverka utbetalningen. Detta är inte enligt förvaltningens delegationsförteckning vilket kräver ett beslut i ledningsgruppen. Kontrollen av behörigheter i Medvind visade inga felaktiga behörigheter. Kontrollen av Winlas visade en behörighet som var oklar vilken följs upp med ansvarig chef.</p> <p>Förslag till åtgärder Förvaltningsledningen klargör vilka som ska full behörighet i våra personalsystem enligt förvaltningens delegationsförteckning.</p>

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Process: Inköp och avtalstrohet

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
-----------	----------------------	-------------------

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Köpa upphandlade varor och tjänster	Attest och godkännande av fakturor i Agresso	<p>Aktiv avtalsuppföljning i enlighet med upprättat plan för uppföljning</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollansvarig har kontrollerat att plan för uppföljning finns. Att genomförd uppföljning finns dokumenterad. Att förvaltningens attestinstruktioner är kända och tillämpas av godkännare/attestanter.</p> <p>Samtliga genomförda kontroller (fyra totalt) visar att förvaltningen tillämpar aktuella rutiner, styr- och stöddokument. Det i syfte att säkerställa att ingångna avtal efterlevs inklusive att avtalspart fakturerar enligt avtal och att köp inte genomförs utanför ramavtal.</p> <p>Trots positivt utfall bedömer kontrollansvarig att beställarkompetensen inom förvaltningen kan öka och utvecklas.</p>

Process: Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Implementering av lokal anvisning	Utbildningar, årshjul och informationssäkerhets klassningar	<p>Chefernas kunskap och förståelse av lokal rutin</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Ett urval av enhetschefer har fått frågan om de känner till rutinen samt om de har kunskap om vad det innebär för dem.</p> <p>Utfall av kontroll</p> <p>Sex enhetschefer fick frågan, av de sa fem stycken att de kände till den lokala rutinen och vilket ansvar de har i den. Fördjupningar visar dock att förståelsen för detta varierar. När följdfrågor ställs så blir det tydligt att det fortsatt finns ett behov av att förstå ansvaret och vad det innebär i praktiken.</p> <p>Beslutade åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> Information till chefer i samband med att rutinen uppdateras

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Incidenthantering	Genom rutin för uppföljning av incidenter	<p>Kontroll av enheternas omhändertagande av incidenter</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Sex enhetschefer har fått frågan om de känner till vad en personuppgiftsincident är och hur de har hanterat den.</p> <p>Resultat: Flera av de kontrollerade enheterna har rapporterat incidenter under året och fått besvara frågan vilka åtgärder som vidtagits för att undvika att det händer igen. Samtliga enheter som har haft incidenter har haft frågan uppe på APT för att uppmärksamma och prata om hur det ska undvikas framöver. För vissa enheter har liknande incidenter återkommit flera gånger och där har även enskilda medarbetare vidtalats. Det saknas dock en systematik i hur incidenterna följs upp och även den förvaltningsövergripande uppföljningen saknas.</p> <p>Det finns, bland de kontrollerade enhetscheferna, en god kunskap om vad en personuppgiftsincident är. Däremot lyfter många fram ett behov av ökad kunskap bland medarbetarna om vad en incident är. Utifrån att nämndens rapporterade incidenter kommer från ett fåtal verksamheter finns det anledning att tro att det finns behov av att öka kunskaperna om vad en incident är</p> <p>Beslutade åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utbildning i vad en personuppgiftsincident är och rutin för att hantera det (nätverket) • Ta fram rutin för uppföljning av incidenter

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Process: Förebygga otillåten påverkan

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Förebygga korrupcion och mutor	Rutiner för representation	<p>Efterlevnad av rutiner om representation och kännedom om densamma</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet: Alla enheter har kännedom om rutinen. Alla enheter sprider information om rutinen på olika sätt, exempelvis genom punkt på APT och planeringsdagar. Gällande otillåten påverkan diskuteras det inom ramen för hot och våld och medarbetare genomgår även stadens webbutbildning kring otillåten påverkan som ger en grundläggande kunskap kring begreppet och det olika formerna av påverkan. Genom medhandläggarskap, stöd av chef och ibland byte av ärende med kollega förebygger enheter att otillåten påverkan sker.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ledningsgrupperna på enheterna diskuterar rutin gällande representation med medarbetare och det är enhetschefer som attesterar och godkänner eventuella inköp och fakturor. • Egenkontroller planeras och utförs enligt riktlinjer av företag enheter köper vård av.

Process: Förebygga välfärdsbrott

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Direktupphandling	Köp enligt ramavtal	<p>Köp av tjänster och varor inom förskolan</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Tre förskoleområden ingick i urvalet. Rektorer för respektive område har besvarat ett frågeformulär som kontrollansvariga haft som underlag och stöd vid genomförandet av granskningen. Frågorna berörde följsamheten till rutinerna <i>Rutin för inköp och upphandling</i> och <i>Rutin för direktupphandling för Farstas stadsdelsnämnd</i>. Stickprovskontroll av gjorda inköp för perioden augusti 2023 – december 2023 har genomförts.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Befintliga rutiner är kända, tillräckliga men tillämpas delvis. • Kännedom om och användningen av checklistor/mallar för dokumentation av direktupphandling är ojämn. • Direktupphandling har gjorts enligt rutin. • Det finns specifikt utsedda personer som ansvarar för inköp (rekvirenter). Däremot har alla inte genomgått grundläggande utbildning för nya rekvisitioner. • Vissa återkommande inköp har gjort utanför avtal trots att varorna hade kunnat köpas in via inköpsportalen. • Okunskap, bristande tillämpning och uppföljning av rutiner och checklistor inom verksamheten är möjliga orsaker till inköp utanför avtal. • Det finns variationer i kunskap och tillämpning av rutiner och checklistor inom verksamheten, samtidigt finns också en medvetenhet om att stöd och support finns tillgängligt vid behov. <p>Beslutade åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genom uppföljning säkerställa att rekvisitioner och deras ersättare har genomgått grundläggande utbildning. • Systematisk uppföljning av följsamhet till rutinerna exempelvis genom egenkontroll. • Skapa framförhållning genom att systematisera inköp utifrån verksamhetens behov. <hr/> <p>Kontroll av överskridna beloppsgräns</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontrollansvarig har kontrollerat att inga otillåtna direktupphandlingar har genomförts under en avgränsad tidsperiod, 1 januari – 31 augusti 2024. Genomförda kontroller (tre verksamheter har granskats totalt) visar att ingen otillåten direktupphandling har genomförts.</p> <p>Den direktupphandling som de facto har genomförts, vilken har genomförts utanför ramavtal, bedöms ligga inom ramen för aktuell lagstiftning. Det ska noteras att ansvarig verksamhet har använt aktuell dokumentationsmall för direktupphandling. Genomförd direktupphandling är utan anmärkning.</p> <p>Trots positivt utfall bedömer kontrollansvarig att beställarkompetensen inom förvaltningen kan öka och utvecklas.</p>

Arbetsätt	Systematisk kontroll	Kontrollaktivitet
Göra korrekta utbetalningar	Kontroll av fakturerade lokalhyror	<p>Stickprovskontroll av betalda hyror</p> <p>Beskrivning och resultat av kontrollaktivitet:</p> <p>Kontroll av rutiner genom intervju med ansvarig Det finns i dagsläget inte några nedskrivna rutiner, enbart muntliga arbetsätt som har kommunicerats vid nyanställning. Arbetsätten är otydliga om vad som egentligen är en avvikelse. Arbetsättet upplevs även tidskrävande och nedprioriterat gällande kostnadskontroll vilket kan göra att flera avvikelser sker.</p> <p>Stickprovskontroll av fakturahanteringen Under stickprovskontrollen på 34 lokalfakturor, hittades 10 avvikelser. Det genererade en avvikelse på +0,38% i hyreskostnader. Då exkluderas även en avvikelse (-75tkr i månaden) med anledning till sannolikt handhavandefel vid stickprovskontroll. Om avvikelse på 0,38% är överensstämmande för alla förvaltningens lokaler ger detta en ökad hyreskostnad på 353 tkr per år.</p> <p>Vidare visade stickprovskontrollen en svårighet att hitta rätt faktura till rätt avtal i LOIS. Uppgifter på faktura stämmer inte alltid överens med LOIS eller att samma uppgifter används på flera lokaler vilket gör det svårt att kontrollera uppgifterna i Agresso. Den kontinuerliga hanteringen görs då via adress som inte är sökbar i Agresso.</p> <p>Beslutade åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomgång av fakturaunderlag i LOIS • Upprätta rutiner för fakturahantering